

*PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU PLACÓWEK EDUKACYJNYCH W NOWYM DWORZE
MAZOWIECKIM*

*„Szczęście dziecka nie jest jedynym celem, do którego dążymy.
Chcemy także, aby dziecko stawiało się budowniczym samego siebie”*

M. Montessori

PODSTAWY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.),
- ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.),
- ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 502),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 395 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280),

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 ze zm. – załączniki nr 1 i 2 w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz. U. poz. 895),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309),
- uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich (M. P. 1998 nr 14, poz. 207),
- rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (M. P. 1997 nr 50, poz. 476),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.)
- Statut Szkoły (*zmieniany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEiN*).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

Wstęp

WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój,
a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Wychowanie - to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo Oświatowe)

Profilaktyka - to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne. Dlatego ważne jest wyodrębnienie działań profilaktycznych i budowanie szkolnego programu profilaktyki.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, terapeutami i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Działania zawarte w programie będą realizowane w miarę możliwości intelektualnych i fizycznych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Diagnoza środowiska szkolnego służąca do skonstruowania Programu Profilaktycznego została opracowana na podstawie:

- relacji wychowawców klas na temat problemów wychowawczych i dydaktycznych w danej klasie,
- obserwacji zachowań uczniów,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- rekomendacji z posiedzeń Rad Pedagogicznych - rozmów z uczniami i rodzicami,
- rozmów z pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Ośrodka Pomocy Społecznej , asystentami rodziny, Sądu Rejonowego (kuratorzy zawodowi, kuratorzy społeczni), Policji, Straży Miejskiej.

Podstawowym celem badań było zebranie informacji na temat bezpieczeństwa uczniów w szkole, używania substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki, dopalacze), agresji wśród dzieci i młodzieży (w tym cyberprzemoc, agresja werbalna), trudności szkolnych (wagary, niska motywacja do nauki), sposoby spędzania wolnego czasu, konflikty rówieśnicze, problemów emocjonalnych (niska samoocena) i zachowań autoagresywnych oraz znajomości praw dziecka.

Z diagnozy sytuacji w szkole wynika, iż najczęstszymi zachowaniami ryzykownymi podejmowanymi przez uczniów są:

- zachowania agresywne (cyberprzemoc, agresja werbalna, psychiczna, zaczepki fizyczne),
- brak kultury słowa (wulgaryzmy),
- palenie papierosów,
- brak motywacji do nauki,
- problemy dydaktyczne,

- niska samoocena,
- niekonstruktywne spędzanie czasu wolnego,
- zagrożenie stosowaniem substancji psychoaktywnych.

Przedstawiona powyżej ocena stanu wyjściowego w zakresie zagrożeń i problemów wychowawczych pozwoliła na sformułowanie systemowej profilaktyki, głównych celów Programu Profilaktyki i określenie zadań i sposobów ich realizacji, służących osiągnięciu założonych celów. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole opracowana na podstawie obserwacji, rozmów z wychowawcami, młodzieżą, rozmów przeprowadzonych wśród zagrożonych uczniów.

Czynniki chroniące:

- dobre relacje w rodzinie, zaufanie do rodziców i członków rodziny;
- zaufanie do wychowawców i nauczycieli;
- dobre relacje w grupie rówieśniczej, nawiązane przyjaźnie, przynależność do pozytywnej grupy;
- dobra samoocena dziecka;
- jasne zasady zachowania;
- niewielka społeczność szkolna, aktywna praca wychowawców i zespołu PPP.

Czynniki ryzyka:

- rozpad rodziny, rodzina dysfunkcyjna;
- złe wzorce w grupie rówieśniczej;
- wysoki poziom lęku i niepokoju;
- niska kontrola emocji i słaba umiejętność radzenia sobie ze stresem.

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym jest podstawą podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

OBSZARY DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU PLACÓWEK EDUKACYJNYCH

Rodzaj działalności	Działania	Realizacja działalności
<p>Działalność wychowawcza</p> <p>Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju</p>	<p>a) współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;</p> <p>b) kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie należy do jednych z najważniejszych w życiu;</p> <p>c) promowanie zdrowego stylu życia;</p> <p>d) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, w tym budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych;</p> <p>e) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;</p> <p>f) rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu.</p>	<p>a) na podstawie diagnozy nauczyciel lub wychowawca, w uzgodnieniu z dyrektorem, wybiera formę, w której realizuje działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interaktywne wykłady, • warsztaty, • treningi umiejętności, • projekty, • debaty, • szkolenia, • spektakle teatralne, • spoty, • kampanie społeczne, • happeningi, • pikniki edukacyjne; <p>b) szkoła lub placówka prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, współpracując z innymi instytucjami,</p>
<p>Działalność edukacyjna</p> <p>Stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia</p>	<p>a) poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także</p>	<p>c) realizując działania, szkoła lub placówka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje rekomendowane programy profilaktyczne oraz promocji zdrowia psychicznego; • dostosowuje ich

	<p>suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne, oraz postępowania w tego typu przypadkach;</p> <p>b) kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, krytycznego myślenia i podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych;</p> <p>c) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych</p>	<p>wybór do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych</p>
<p>Działalność informacyjna</p> <p>Dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p>	<p>a) prowadzenie działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;</p> <p>b) opracowanie oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów;</p> <p>c) zapoznanie uczniów i rodziców z prawnymi konsekwencjami</p>	

	<p>naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;</p> <p>d) zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami zachowań ryzykownych;</p> <p>e) opracowanie lub uaktualnienie procedur postępowania nauczycieli i wychowawców, a także metod współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów.</p>	
<p>Działalność profilaktyczna</p> <p>Realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.</p>	<p>a) realizacja programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychiczne;</p> <p>b) rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (motywowanie do nauki) w ramach zajęć edukacyjnych oraz przygotowanej oferty zajęć pozalekcyjnych;</p> <p>c) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków</p>	

	<p>zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych środków zagrażających zdrowiu i życiu ucznia, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego;</p> <p>d) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;</p> <p>e) włączanie, w razie potrzeby, do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.</p>	
--	---	--

WIZJA SZKOŁY

Zespół Placówek Edukacyjnych to miejsce przyjazne dla uczniów. Panuje tu atmosfera dająca poczucie bezpieczeństwa i zaufania. Placówka stwarza optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju uczniów, gwarantuje dobre i skuteczne nauczanie. Szkoła kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie wartości patriotycznych, dziedzictwa narodowego i kulturowego. Przygotowuje wychowanków do funkcjonowania w środowisku społecznym, tak by mogli sprostać wyzwaniom współczesnego świata na miarę swoich możliwości.

MISJA SZKOŁY

Szkoła opracowała Misję Szkoły i Sylwetkę Absolwenta. Stanowią one integralną część oferty edukacyjnej, a osiągnięcie zawartych w nich założeń jest jednym z głównych celów Szkoły.

1. Misja Szkoły: „Moja Szkoła – miejscem bezpiecznym i przyjaznym”

1) Przygotowujemy dziecko do samodzielnego i odpowiedzialnego życia (w miarę jego możliwości psychicznych i fizycznych, wynikających z indywidualnych orzeczeń kształcenia specjalnego) zapewniając mu bezpieczeństwo, ucząc przyjaźni i partnerstwa, wzajemnego szacunku i pomocy, pozytywnego myślenia, twórczego działania, poszukiwania wartości moralnych, rozwijania własnych zdolności, angażowania w naukę oraz dbania o zdrowie swoje i innych.

2) Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli i poglądów. Nasza szkoła to miejsce zgodnej współpracy uczniów, nauczycieli i rodziców.

Sylwetka Absolwenta

Sylwetka Absolwenta I etapu kształcenia:

Absolwent klasy III na miarę swojego wieku i możliwości psychofizycznych (biorąc pod uwagę niepełnosprawność ucznia):

1) jest otwarty i ciekawy świata;

- 2) korzysta z poznanych źródeł wiedzy i rozwija swoje zainteresowania;
- 3) jest punktualny i przygotowany do zajęć;
- 4) podczas uroczystości szkolnych ubrany jest w strój galowy;
- 5) aktywnie uczestniczy w zajęciach i życiu klasy;
- 6) zna i stosuje reguły i zasady obowiązujące w szkole i środowisku;
- 7) okazuje szacunek innym ludziom, jest dobrym kolegą;
- 8) rozróżnia zachowania złe i dobre;
- 9) umie opowiadać o swoich przeżyciach, sukcesach i porażkach;
- 10) uczy się szacunku dla symboli szkolnych, narodowych i religijnych;
- 11) coraz lepiej orientuje się w swoim najbliższym otoczeniu, domu i szkole;
- 12) jest wrażliwy na piękno przyrody, szanuje ją i rozumie potrzebę ochrony środowiska;
- 13) zna i stara się stosować zasady zdrowego trybu życia.

Sylwetka Absolwenta II etapu kształcenia:

Absolwent klasy VIII na miarę swojego wieku i możliwości psychofizycznych (biorąc pod uwagę niepełnosprawność ucznia) jest:

1) odpowiedzialny, obowiązkowy co oznacza że:

zna swoje prawa w szkole i w domu oraz potrafi się upominać o ich przestrzeganie; rozumie sens swoich szkolnych i domowych obowiązków i realizuje je; czuje się odpowiedzialny za postępowanie własne i efekty swojej pracy i grupy; posiada własne zdanie i jest gotów prezentować je innym, respektując ich prawo do odmienności w tym względzie; zna zasady zdrowego trybu życia i stara się ich przestrzegać; uczestniczy we wspólnych działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły; potrafi poprawnie reagować w sytuacjach konfliktowych; opanowuje negatywne emocje;

2) samodzielny, zaradny, otwarty, aktywny, rozwija swoje zainteresowania i korzysta z nich; ma własne pomysły na rozwiązywanie napotkanych problemów i wypróbować w swych działaniach; wykazuje konsekwencje w realizacji swych zamierzeń; umie racjonalnie bronić swego zdania i nie ulega łatwo wpływom innych;

3) uczciwy, prawdomówny stara się zasłużyć na zaufanie innych, wybierając drogę zachowań szczerych i uczciwych; umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i gotów jest ponieść konsekwencje;

4) kulturalny, taktowny, szanujący innych dobrze zna zasady zachowania obowiązujące w jego środowisku szkolnym i domowym i stara się stosować do nich; podczas uroczystości szkolnych ubrany jest w strój galowy; nie ekspozuje swej osoby i swego zdania w sposób bardzo rażący innych; używa języka uprzejmego i oddającego uszanowanie dla innych; potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych (kino, teatr, muzeum, wycieczka); ma poczucie własnej wartości; ma świadomość własnych wad i zalet; potrafi dokonać samokontroli i samooceny; umie odmawiać w sytuacji zewnętrznej presji (nie piję, nie palę.....); z dystansem podchodzi do informacji płynących ze środków masowego przekazu (np. reklam) i poddaje je krytycznej analizie; zna swoją małą ojczyznę i na miarę swojego wieku, możliwości intelektualnych i psychofizycznych uczestniczy w życiu społeczno-kulturowym środowiska.

Uczeń powinien: wykazać się postępowaniem w zachowaniu społecznym, w pracy, umiejętnością współżycia w grupie, przestrzeganiem zasad higieny i bezpieczeństwa.

Sylwetka Absolwenta Szkoły Przesposabiającej do Pracy:

Absolwent Szkoły Przesposabiającej do Pracy jest:

- 1) autonomiczny w zakresie zaspokajania własnych potrzeb i zaradności w życiu codziennym,
- 2) przygotowany do podjęcia aktywności zawodowej lub „parazawodowej” w warunkach pracy chronionej, warsztatach terapii zajęciowej lub we własnym gospodarstwie domowym,
- 3) przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym.

Wszystko to na miarę możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając ograniczenia wynikające z jego niepełnosprawności.

PRIORYTETY:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków do rozwoju w sferach: emocjonalnej, fizycznej, intelektualnej, społecznej i duchowej. Nauka i utrwalanie zasad bezpieczeństwa.
2. Dbanie o wszechstronny rozwój intelektualny dzieci i młodzieży w poszczególnych etapach kształcenia.
3. Uwzględnienie indywidualnych możliwości i potrzeb w pracy z dziećmi i młodzieżą.
4. Wspieranie wychowawczej funkcji rodziny.
5. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
6. Uwrażliwienie na odmiennosc i sytuacje drugiego czlowieka – ksztaltowanie postawy zrozumienia, akceptacji i tolerancji dla innych osob.

7. Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym profilaktyka uzależnień. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa.
8. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
9. Uczenie świadomego korzystania z mediów i osiągnięć techniki.
10. Przygotowanie do tworzenia i odbioru dóbr kultury.

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej oraz wzmacnianie wychowawczej roli rodziny. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie i edukację patriotyczną. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Cele i zadania placówki:

SFERA FIZYCZNA

Cel główny: Wychowanek potrafi dbać o siebie i środowisko, w którym żyje.

Cele szczegółowe:

1. WYROBIENIE W UCZNIACH UMIEJĘTNOŚCI DBANIA O SPRAWNOŚĆ FIZYCZNĄ, HIGIENĘ OSOBISTĄ, BEZPIECZEŃSTWO, HIGIENĘ NAUKI I PRACY;
2. Kształtowanie u uczniów nawyków promujących zdrowy styl życia;
3. Zapoznanie uczniów z edukacją prozdrowotną;
4. Promowanie zachowań proekologicznych;
5. Zapoznanie uczniów z ich rozwojem seksualnym, nauka dbania o własną intymność oraz swoje bezpieczeństwo w tym zakresie.

SFERA INTELEKTUALNA

Cel główny: Wychowanek rozwija swój intelekt, potrafi uczyć się i wykorzystywać zdobytą wiedzę.

Cele szczegółowe:

1. Stymulowanie rozwoju poznawczego dzieci i młodzieży;
2. Uczenie podejmowania decyzji, również w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia;
3. Pomaganie w poznawaniu możliwości intelektualnych i indywidualnych potrzeb dzieci i młodzieży;
4. Wspieranie dzieci i młodzieży z deficytami (wynikających również z ich niepełnosprawności i często ograniczonych możliwości psychofizycznych);

5. Pomaganie uczniom w odkrywaniu uzdolnień i talentów oraz w ich twórczym wykorzystaniu;
6. Przygotowanie uczniów do właściwego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.

SFERA EMOCJONALNA (PSYCHICZNA)

Cel główny: Wychowanek zna emocje, potrafi je wyrażać.

Cele szczegółowe:

1. Nauczenie dzieci i młodzieży rozpoznawania emocji oraz sposobów ich wyrażania;
2. Wyposażenie dzieci i młodzieży w wiedzę o stresie oraz technikach radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
3. Utrwalanie postaw empatycznych w stosunku do innych ludzi.

SFERA SPOŁECZNA

Cel główny: Wychowanek potrafi funkcjonować w społeczeństwie.

Cele szczegółowe:

1. Nauczenie uczniów funkcjonowania w społeczeństwie i przyjmowania określonych ról społecznych;
2. Wdrażanie uczniów do przestrzegania norm społecznych;
3. Kształtowanie i utrwalanie kultury osobistej dzieci i młodzieży;
4. Budowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej;
5. Utrwalanie akceptacji i tolerancji dla inności;

6. Nauka i utrwalanie zachowań społecznie akceptowanych – socjotechniki;
7. Budowanie poczucia bezpieczeństwa u dzieci i młodzieży;
8. Wdrażanie dzieci i młodzieży do szukania pomocy oraz wspierania innych.

SFERA DUCHOWA (AKSJOLOGICZNA)

Cel główny: Wychowanek potrafi żyć w oparciu o uniwersalne wartości.

Cele szczegółowe:

1. Uświadomienie dzieciom i młodzieży znaczenia wartości i norm moralnych w życiu każdego człowieka;
2. Kształtowanie zachowań etycznych w korzystaniu z technik informacyjnych;
3. Budowanie otwartości na świat i ludzi w oparciu o tolerancję i akceptację;
4. Utrwalanie wiedzy o dziedzictwie kultury narodowej, europejskiej i światowej.

METODY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Tematyczne godziny wychowawcze.
2. Realizacja problematyki programu wychowawczego na wszystkich przedmiotach nauczania.
3. Współpraca z rodzicami.
4. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5. Organizowanie wycieczek.
6. Organizowanie czasu wolnego uczniów:
  - koła zainteresowań,
  - zajęcia sportowe,

- zajęcia artystyczne, kulturalne.

7. Podtrzymywanie i rozwijanie tradycji i obyczajów placówki.
8. Organizowanie spotkań dla uczniów ze specjalistami w różnych dziedzinach (na przykład spotkania z ludźmi wykonującymi różne zawody).

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się (szczególnie ważne w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami);
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (wszyscy uczniowie w Zespole Placówek Edukacyjnych);
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i innymi terapeutami;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;

- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Uczniowie:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów;
- współpracują z rodzicami uczniów;
- podejmują działania w zakresie profilaktyki uzależnień;
- prowadzą działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- współpracują z rodzicami uczniów;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i zdrowego stylu życia;
- prowadzą działania interwencyjne, mediacyjne w sytuacjach kryzysowych.

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

SFERA FIZYCZNA

„Potrafię dbać o siebie i środowisko, w którym żyję”

OBSZAR	ZADANIA NAUCZYCIELA	SPODZIEWANE EFEKTY U UCZNIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Sprawność fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> – dba o sprawność fizyczną i prawidłowy rozwój uczniów; – rozwija naturalną sprawność motoryczną uczniów; – uświadamia uczniom zależność między aktywnością fizyczną a zdrowiem; – wyrabia u uczniów nawyk dbania o sprawność fizyczną przez uprawianie sportu i turystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> – jest sprawny fizycznie na miarę swoich możliwości; – bierze udział w rekreacyjnych i sportowych formach aktywności fizycznej; – ma świadomość swoich możliwości i ograniczeń w sferze fizycznej; – wie jakie korzyści wynikają z podejmowania różnych form aktywności fizycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel wychowania fizycznego; – rodzice, wychowawca.
Higiena osobista	<ul style="list-style-type: none"> – wyrabia nawyk dbałości uczniów o higienę osobistą (higienę ciała i ubioru); – wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe zasady higieny; – dba na co dzień o higienę ciała i ubioru. 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel przyrody, geografii, biologii; – nauczyciel wychowania fizycznego; – wychowawca; – rodzice; – inni nauczyciele.

<p>Bezpieczeństwo i higiena nauki i pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje uczniów z zasadami bezpieczeństwa; – zapoznaje uczniów z drogami ewakuacji w szkole; – wyjaśnia przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych; – poznają podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy; – uświadamia uczniom znaczenie odpowiedniej postawy ciała i właściwego oświetlenia w czasie nauki; – uczy zasad racjonalnego gospodarowania czasem podczas pracy i wypoczynku; – zapoznaje z procedurami szkoły dla sytuacji trudnych; – uświadamia o odpowiedzialność jaką ponosi uczeń nieprzestrzegający procedur szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady bezpieczeństwa; – przestrzega zasad bezpiecznego poruszania się po drogach; – uczeń jest przygotowany do podjęcia próby udzielenia pierwszej pomocy, jeśli pozwalają na to jego możliwości intelektualne i psychofizyczne; – nie oddala się od grupy; – reaguje na sygnały nauczyciela; - właściwie zachowuje się podczas wycieczek; - zna procedury bezpieczeństwa obowiązujące w sytuacjach trudnych; - ma świadomość swojej odpowiedzialności za dokonane czyny (jeśli jego rozwój intelektualny wskazuje na to, że może odpowiadać za swoje czyny). 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel wychowania fizycznego; – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – rodzice, specjaliści z różnych dziedzin.
<p>Dbłość o otoczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża uczniów do dbłości o porządek i estetykę pomieszczeń oraz otoczenia szkoły. – rozwija u uczniów odpowiedzialność za środowisko naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> – dba o estetyczny wygląd sal lekcyjnych i korytarzy; – dba o czystość w szkole i wokół szkoły; – dba o środowisko naturalne np. potrafi i segreguje śmieci. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele; – rodzice.

<p>Edukacja prozdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje uczniów z uwarunkowaniami zdrowia człowieka: <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowa dieta, • aktywność ruchowa, • higieniczny tryb życia, • badania profilaktyczne, • konsultacja lekarska, - uświadamia uczniom czynniki zagrażające zdrowiu: <ul style="list-style-type: none"> • hałas, • stres, • substancje psychoaktywne, • środki dopingujące. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie jakie czynniki wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie; - zna zasady zdrowego stylu życia w zakresie prawidłowego odżywiania się, aktywności fizycznej i przestrzegania higieny pracy; - wie, jak zapobiegać chorobom; - bierze udział w prelekcjach i pogadankach; - przygotowuje referaty, gazetki, spektakle (jeśli jest to na miarę jego możliwości intelektualnych i psychofizycznych). 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel wychowania fizycznego; - nauczyciel przyrody, biologii - wychowawca; - pedagog; - psycholog; - rodzice, specjaliści z różnych dziedzin.
------------------------------	--	---	---

<p>Propagowanie zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizuje zajęcia sportowe, wycieczki, wyjazdy mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia; - zapoznaje uczniów ze szkodliwością używek, substancji psychoaktywnych; - zapoznaje dzieci i młodzież z zasadami zdrowego odżywiania; - uczy jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, zagrażających bezpośrednio życiu i zdrowiu, w tym wywołanych pandemią SARS-CoV-2; - zapoznaje z zasadami dbania o środowisko naturalne; - zapoznaje z zasadami bezpiecznej pracy, bezpiecznego spędzania czasu wolnego, pracy z komputerem. 	<p>1. Uczniowie są świadomi korzyści jakie daje aktywność ruchowa i wypoczynek. Uczestniczą w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęciach i zawodach sportowych, - wyprawach turystycznych, - wyjazdach na basen, - gimnastyce korekcyjnej. <p>2. Znają zagrożenia jakimi dla zdrowia są substancje psychoaktywne (nikotyna, lekarstwa, napoje energetyzujące i alkoholowe, dopalacze i narkotyki):</p> <ul style="list-style-type: none"> udział w programach profilaktycznych, filmy, spektakle, spotkania i pogadanki. <p>3. Uczą się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasad zdrowego odżywiania się (są uwrażliwieni na suplementy diety, znają i rozumieją pojęcia: bulimia i anoreksja), - wyrabiają i utrwalają nawyk czytania etykiet na produktach spożywczych, jeśli jest to w zakresie ich możliwości intelektualnych, - wiedzą o istnieniu żywności genetycznie modyfikowanej, - przestrzegają zasad higieny, w tym zasad reżimu sanitarnego, - ćwiczą planowanie dnia pracy ucznia, - uczą się zachowań sprzyjających i zagrażających zdrowiu, - poznają podstawy wiedzy o wirusie SARS-CoV-2 oraz innych niebezpiecznych chorobach wirusowych, - rozbudowują wiedzę o szkodliwości napojów energetyzujących i dopalaczy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele przyrody, geografii, biologii - nauczyciele wychowania fizycznego, - nauczyciele świetlicy, - pedagog szkolny, - psycholog, - pedagog terapeuta, - logopeda, - rehabilitant, - terapeuta SI, - nauczyciel informatyki; - rodzice.
---	--	---	---

		<p>4. Biorą udział w zajęciach z zakresu logopedii, rehabilitacji i gimnastyki korekcyjnej, integracji sensorycznej, stymulacji polisensorycznej, zajęciach z psychologiem, pedagogiem szkolnym i terapeutą pedagogicznym.</p> <p>5. Wiedzą jak radzić sobie i gdzie szukać pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pożar, - kataklizmy, - skażenie chemiczne, - wścieklizna, - pandemie, - ataki terrorystyczne. <p>6. Znają podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z fachowcami na wszystkich poziomach kształcenia szkoły podstawowej i SPDP (prelekcje, warsztaty). <p>7. Współuczestniczą w akcjach na rzecz ochrony środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znają pojęcie ekologia, - są świadomi negatywnych skutków ingerencji człowieka w środowisko naturalne, - są wrażliwi na los zwierząt (akcje). <p>8. Uczniowie znają i potrafią praktycznie stosować zasady bezpieczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na drodze (kontakty z nieznajomymi), - w czasie zajęć ruchowych, - w czasie zabawy, - w czasie pracy z komputerem.	
--	--	--	--

Ekologia	<ul style="list-style-type: none"> – uczy odpowiedzialności za środowisko naturalne; – uświadamia korzyści wynikające ze zbiórki surowców wtórnych; – zachęca do udziału w akcjach ekologicznych; – uczy jak segregować śmieci; – uwrażliwia na los zwierząt. 	<ul style="list-style-type: none"> – dba o środowisko naturalne; – bierze aktywny udział w akcjach ekologicznych; – segreguje śmieci; – uczestniczy w zbiórkach surowców wtórnych; – bierze udział w akcjach pomocowych dla zwierząt w schroniskach i dziko żyjących. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele, – rodzice.
Seksualność człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje uczniom informacje o rozwoju seksualnym człowieka; – przekazuje informacje na temat „złego dotyku”; – uczy reakcji na „zły dotyk”; – zapoznaje uczniów z trudnościami i zagrożeniami okresu dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość zmian zachodzących w budowie ciała; – wie, jak chronić własną intymność; – rozumie pojęcie „złego dotyku”; – wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia „złym dotykiem”. 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel wychowania do życia w rodzinie; – nauczyciel przyrody, biologii; – wychowawca; – pedagog; – psycholog, – terapeuci, – rodzice.

SFERA INTELEKTUALNA

„Potrafię uczyć się i rozwijać swój intelekt”

OBSZAR	ZADANIA NAUCZYCIELA	SPODZIEWANE EFEKTY U UCZNIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Rozwój poznawczy uczniów (sposstrzeganie uwaga, wyobraźnia, pamięć, myślenie)	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija umiejętność koncentracji; – ćwiczy pamięć i rozwija wyobraźnię twórczą; – budzi ciekawość poznawczą; – wyposaża uczniów w określony zasób wiadomości i umiejętności; – stymuluje samodzielne myślenie; – kształtuje umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji; – ćwiczy umiejętność wykorzystania wiedzy podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi na miarę swoich możliwości intelektualnych i psychofizycznych prawidłowo spostrzegać, koncentrować się na wykonywanym zadaniu, posługiwać się wyobraźnią twórczą; – pamięta najistotniejsze informacje; – posiada określony zasób wiadomości i potrafi z nich korzystać; – wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania problemów oraz potrafi prezentować ją publicznie i posługiwać się nią w życiu codziennym. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele.

<p>Możliwości i potrzeby edukacyjne uczniów oraz umiejętność efektywnego uczenia się</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga w poznawaniu możliwości intelektualnych uczniów i ich indywidualnych potrzeb; – pomaga w odkrywaniu uzdolnień i talentów uczniów oraz w ich twórczym wykorzystaniu; – wdraża uczniów do stosowania skutecznych metod pracy umysłowej; – bada potencjał uczniów rozpoczynających edukację szkolną oraz monitoruje osiągnięcia uczniów; – udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna swoje możliwości intelektualne; – zna warunki i czynniki sprzyjające uczeniu się; – zna i wykorzystuje różne strategie uczenia się, uwzględniając indywidualny styl uczenia się; – uczeń korzysta z różnych form pomocy psychologiczno- pedagogicznej; – rozwija i wykorzystuje w sposób twórczy swój talent i uzdolnienia; – potrafi ukierunkowywać swoje zainteresowania i pasje. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele; – wychowawca; – psycholog; – terapeuta pedagogiczny; – pedagog.
<p>Zasady skutecznego działania</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża uczniów do samodzielności i odpowiedzialności w działaniu; – motywuje uczniów do nauki; – uwrażliwia na efekty pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> – uczeń ma motywację do nauki; – dąży do solidnego, na miarę swoich możliwości intelektualnych i psychofizycznych wykonywania zadań i osiągania jak najlepszych wyników; 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – nauczyciele przedmiotów; – rodzice.
<p>Samopoznanie, dalsza edukacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje uczniów do dalszej nauki; – aktywizuje uczniów do poznawania siebie (cechy osobowości, temperament, zainteresowania, predyspozycje, wiedza, uzdolnienia, możliwości, ograniczenia); – wprowadza uczniów w świat zawodów. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zna siebie, swoje zainteresowania i predyspozycje; – zdobywa informacje dotyczące świata zawodów. 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – nauczyciele wiedzy o społeczeństwie; – rodzice.

<p>Edukacja medialna i nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów; – zachęca uczniów do wykorzystywania nowoczesnych technologii w pozyskiwaniu, selekcjonowaniu, analizowaniu i prezentowaniu informacji; – zaznajamia uczniów z możliwościami i zagrożeniami związanymi ze stosowaniem nowoczesnych technologii. 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie, krytycznie i selektywnie korzysta ze środków społecznego przekazu; – sprawnie posługuje się komputerem, Internetem i wybranymi programami komputerowymi (na miarę swoich możliwości intelektualnych i psychofizycznych); – wykorzystuje technologie informacyjne do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin; – zna zagrożenia związane z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych; – potrafi funkcjonować w społeczeństwie informacyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel informatyki; – nauczyciel bibliotekarz; – nauczyciele różnych przedmiotów; – rodzice.
--	--	--	---

SFERA EMOCJONALNA (PSYCHICZNA)

„Potrafię panować nad emocjami i radzić sobie ze stresem”

OBSZAR	ZADANIA NAUCZYCIELA	SPODZIEWANE EFEKTY U UCZNI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Uczucia	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga w rozpoznawaniu oraz nazywaniu uczuć swoich i innych ludzi; – uczy radzenia sobie z emocjami; – pomaga zrozumieć własne emocje i wyrażać je w sposób społecznie akceptowany; – uświadamia znaczenie emocji w życiu człowieka; – ukazuje znaczenie uczuć; – uczy sposobów radzenia sobie z trudnymi uczuciami.	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje uczucia; – podejmuje próby wyrażania uczuć, w sposób społecznie akceptowany; – docenia rolę przyjaźni; – rozumie znaczenie emocji w życiu człowieka; – zna sposoby wyrażania uczuć.	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – terapeuti; – nauczyciele przedmiotów; – rodzice.

<p>Sytuacje trudne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga uczniom w rozpoznawaniu trudnych sytuacji; – wskazuje możliwości i sposoby rozwiązywania problemów; – zachęca uczniów do szukania pomocy u innych osób lub w instytucjach; – wyjaśnia genezę stresu, indywidualną granicę oraz jego znaczenie dla człowieka; – uczy technik radzenia sobie ze stresem; – pracuje nad budowaniem u ucznia pozytywnej samooceny. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi rozpoznawać trudne sytuacje; – umie rozwiązywać problemy na miarę swoich możliwości; – zna techniki asertywne i podejmuje próby stosowania ich w życiu; – wie do kogo można zwrócić się o pomoc w sytuacjach trudnych; – ma poczucie swojej wartości; – zna techniki radzenia sobie ze stresem. 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – nauczyciele przedmiotów; – rodzice.
<p>Samopoznanie i budowanie adekwatnej samooceny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga rozpoznać mocne i słabe strony ucznia; – stosuje wzmacnianie pozytywne jako narzędzie motywujące ucznia do działania; – motywuje do pracy nad słabymi stronami i wadami; – wzmacnia wiarę we własne możliwości; – pomaga osiągnąć sukces; – pomaga w wytyczeniu celów i dążeniu do ich osiągnięcia (na miarę możliwości intelektualnych i psychofizycznych uczniów); – wyrabia nawyk pracowitości, rzetelności, wytrwałości i konsekwencji w podejmowanych działaniach. 	<ul style="list-style-type: none"> – wierzy we własne siły; – ma świadomość swoich mocnych stron; – ma poczucie własnej wartości; – wyznacza sobie realne cele i dąży do osiągnięcia sukcesu; – nie zraża się porażkami; – jest wytrwały i konsekwentny w działaniach; – podejmuje pracę nad swoimi słabymi stronami. 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – pedagog; – psycholog; – nauczyciele przedmiotów; – terapeutyci; – rodzice.

<p>Wspomaganie dzieci z problemami emocjonalnymi, zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym, oraz uczniów w trudnej sytuacji losowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel wdraża psychoedukacyjne programy profilaktyczne; - nauczyciele i specjaliści edukują rodziców; - nauczyciele wspomagają wychowawczą rolę rodziny. - nauczyciel kształtuje i ustala hierarchię wartości społecznie akceptowanych. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie poznają normy i zachowania przyjęte w szkole, - rozpoznają wzorce osobowe, role godne naśladowania, - utrwalają stosowanie zwrotów grzecznościowych, - są świadomi korzyści i kosztów wywiązywania się z obowiązków, - dobre wychowanie na co dzień, w tym praca nad kulturą języka, - prawa i obowiązki w sytuacjach trudnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca; - pedagog; - psycholog; - nauczyciele przedmiotów; - terapeuci.
---	--	--	---

SFERA SPOŁECZNA

„Potrafię dobrze funkcjonować wśród ludzi”

OBSZAR	ZADANIA NAUCZYCIELA	SPODZIEWANE EFEKTY U UCZNIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Komunikacja interpersonalna	<ul style="list-style-type: none"> – ćwiczy umiejętności dyskusowania, słuchania innych i prezentowania własnych opinii; – uczy szacunku wobec odmienności zdania rozmówcy; – uświadamia uczniom znaczenie komunikacji niewerbalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyrażać własne opinie i poglądy; – szanuje odmienne zdanie rozmówców; – zna reguły uważnego i aktywnego słuchania; – ma świadomość znaczenia mowy ciała w komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – psycholog; – pedagog; – wychowawca; – nauczyciel języka polskiego; – rodzice.
Kultura osobista	<ul style="list-style-type: none"> – uczy właściwego zachowania w różnych sytuacjach; – uświadamia znaczenie wpływu kultury osobistej na jakość życia i kontaktów społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wie na czym polega kultura osobista i próbuje przestrzegać reguł kulturalnego zachowania: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi zachować się odpowiednio w każdej sytuacji, • przestrzega normy zachowania przyjęte w danym miejscu, • troszczy się o higienę ciała i schludność ubioru, • dba o kulturalne wysławianie się, • z szacunkiem odnosi się do innych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele; – terapeuci; – rodzice.
Współpraca w grupie	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje umiejętność pracy zespołowej; – uczy zachowań asertywnych; 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi współpracować z innymi; – zna zasady asertywnego zachowania; 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog; – psycholog;

	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamia możliwość pojawiania się konfliktów i problemów we wzajemnych relacjach; - uczy sposobów rozwiązywania konfliktów. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna przyczyny powstawania konfliktów oraz konstruktywne sposoby ich rozwiązywania. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca; - wszyscy nauczyciele; - rodzice.
<p>Jednostka w społeczeństwie</p> <p>1. Rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów oraz tworzenie warunków uwzględniających indywidualne możliwości jednostki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczy własnej tożsamości; - uświadamia znaczenie norm społecznych. <ul style="list-style-type: none"> - otocza właściwą opieką: - dzieci z rodzin zagrożonych biedą, - dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, - dzieci, których zachowanie budzi niepokój, - dzieci z rodzin imigrantów, - dzieci z rodzin, w których rodzice pracują poza granicami kraju (Eurosieroty); - przestrzega zaleceń Poradni Specjalistycznych przez dostosowanie programów pracy z uczniem: (uczeń z dysfunkcjami, posiadający orzeczenie do kształcenia specjalnego). - utrzymuje systematyczny kontakt z 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest tożsamość i co się na nią składa; - próbuje budować pozytywne relacje z rówieśnikami i osobami dorosłymi. <ul style="list-style-type: none"> - uczeń jest tolerancyjny na odmienność drugiego człowieka; - uczeń ma świadomość, że ludzie różnią się w różnych sferach; - dzieci i młodzież akceptują i wspierają kolegów, są wrażliwi na odmienność innych; - uczeń rozwija swoje zainteresowania korzystając z oferty szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca; - nauczyciele wiedzy o społeczeństwie; - nauczyciele wychowania do życia w rodzinie; - pedagog; - psycholog, - rodzice. <ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele, - rodzice.

	<p>Rodzicami uczniów, zgłasza sytuacje trudne do pedagoga szkolnego.</p> <p>- uwrażliwia uczniów na odmienność drugiego człowieka: poznawanie, akceptowanie i wspieranie ucznia obcokrajowca,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszerzanie wiedzy na temat integracji i uczniów z grupy wsparcia, przez oddziaływanie na emocje, - przekazanie wiedzy o strefie intymnej drugiego człowieka: bezpieczna odległość, przekraczanie słowne i fizyczne. <p>-poznaje uzdolnienia i zainteresowania uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie posiadanych informacji w pracy z uczniem, - spotkania z ciekawymi ludźmi. <p>- zbiera od rodziców informacje o interesujących ich tematach pedagogizacji.</p> <p>- organizuje akcje charytatywne na rzecz innych.</p>		
Tolerancja wobec różnorodności	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje postawę akceptacji, zrozumienia i tolerancji dla innych osób; - pokazuje jak wspierać inne osoby; - uczy poszanowania autonomii osób z niepełnosprawnością; 	<ul style="list-style-type: none"> - akceptuje innych ludzi bez względu na ich pochodzenie, stan majątkowy, rasę, wyznanie, światopogląd itd.; - jest gotowy nieść pomoc osobom z niepełnosprawnością; 	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele, - rodzice.

	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija empatię. 	<ul style="list-style-type: none"> – jest wrażliwy na potrzeby i pragnienia innych. 	
<p>Postawa obywatelska i patriotyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ukazuje znaczenie wartości obywatelskich i patriotycznych; – uczy poszanowania historii własnego narodu; – rozbudza zainteresowanie własnym regionem i Polską; – kultywuje pamięć o symbolach narodowych; – angażuje uczniów w życie szkoły i społeczności lokalnej; – zapoznaje z prawami i obowiązkami ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, co znaczy być Polakiem; – zna i szanuje symbole państwowe; – wie, czym jest patriotyzm; – szanuje historię własnego narodu; – ma poczucie tożsamości lokalnej, regionalnej, narodowej; – interesuje się własnym regionem i Polską; – angażuje się w życie szkoły i społeczności lokalnej; – zna prawa ucznia i wywiązuje się z obowiązków ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie; – nauczyciel przyrody; – nauczyciel języka polskiego; – opiekunowie Samorządu Szkolnego; – wychowawca, – rodzice.

SFERA DUCHOWA (AKSJOLOGICZNA)

<i>„Potrafię żyć pięknie i mądrze”</i>			
OBSZAR	ZADANIA DLA NAUCZYCIELA	SPODZIEWANE EFEKTY U UCZNIĄ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Wartości i normy w życiu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga w tworzeniu i umacnianiu własnego systemu wartości; – uświadamia znaczenie wartości moralnych i etycznych w życiu człowieka; – pomaga w kształtowaniu się hierarchii wartości u uczniów; – kształtuje postawy ucznia w oparciu o powszechnie uznane w naszej kulturze zasady etyczne: uczciwość, szlachetności, poszanowanie własnej i cudzej godności, sprawiedliwość, miłość, tolerancja itp.; – zapoznaje z prawami człowieka; – podkreśla powszechne prawo do życia; – uświadamia niezbywalne prawo każdego człowieka do godnego życia; – buduje autorytety; – przybliży uczniom sylwetki wielkich Polaków; – prezentuje uczniom postawy godne naśladowania; – wzmacnia u ucznia świadomość jego 	<ul style="list-style-type: none"> – szanuje poglądy i postawy innych ludzi; – potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe; – stara się przewidzieć skutki swoich działań i jest gotowy ponieść ich konsekwencje; – kieruje się wyższymi wartościami: prawdy, dobra, piękna, miłości, tolerancji, sprawiedliwości itp.; – uczestniczy w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych; – zna swoją wartość jako człowieka, który ma prawo do godnego życia. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele, – rodzice.

	<p>wartości jako osoby;</p> <ul style="list-style-type: none"> – szanuje uczucia religijne uczniów. 		
<p>Dziedzictwo kultury narodowej, europejskiej i światowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje uczniom bogactwo dziedzictwa kulturalnego Polski i świata; – umożliwia kontakt z dobrami kultury i dziedzictwa narodowego; – buduje poczucie dumy z bycia Polakiem, Europejczykiem – rozwija poczucie przynależności do środowiska lokalnego, uczy odpowiedzialności za „małą ojczyznę”. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi świadomie korzystać z dóbr kultury (kino, muzeum, domy kultury, teatr itp.); – potrafi właściwie zachować się podczas imprez kulturalnych; – potrafi korzystać ze zbiorów biblioteki; – rozumie znaczenie dzieł sztuki; – wykazuje się wiedzą na temat kultury własnego regionu; – kultywuje tradycje rodzinne, regionalne i narodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele; – rodzice.
<p>Twórcza aktywność</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga rozwijać wyobraźnię i aktywność twórczą ucznia; – umożliwia i zachęca do publicznej prezentacji swojej twórczości; – rozpoznaje, wspiera i rozwija indywidualne zdolności i artystyczne pasje uczniów; – uczy umiejętności autoprezentacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze aktywny udział w przygotowywaniu imprez i uroczystości klasowych, szkolnych i środowiskowych; – rozwija swoje zainteresowania i pasje; – prezentuje swoje dokonania twórcze na szkolnych i pozaszkolnych wystawach, konkursach itp. 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – nauczyciel plastyki; – nauczyciel muzyki.
<p>Otwartość na świat i ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje postawy tolerancji i akceptacji dla odmienności innych osób, szacunek dla starszych i niepełnosprawnych; – wzmacnia uczucia empatii u uczniów; – rozbudza ciekawość i wpaja szacunek dla dorobku kulturalnego i tradycji innych 	<ul style="list-style-type: none"> – przejawia empatię i szacunek wobec innych osób, szczególnie starszych i niepełnosprawnych; – jest ciekawy świata; – jest wrażliwy na dobro, piękno i prawdę; – widzi potrzebę udziału i uczestniczy w akcjach charytatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawca; – nauczyciel religii; – nauczyciel historii; – nauczyciel wiedzy o społeczeństwie; – rodzice.

	społeczności i narodów; – uwrażliwia na dobro, piękno i prawdę.		
--	--	--	--

WSPIELAJĄC UCZNIĄ W ROZWOJU DUCHOWYM, WYZNACZAMY NASTĘPUJĄCE ZASADY I NORMY:

1. Nauczyciel buduje swój autorytet w relacjach z uczniem.
2. Nauczyciel buduje pozytywne relacje ze środowiskiem rodzinnym.
3. Nauczyciel współpracuje z rodzicami szanując odmienną religijną, kulturową i etniczną ucznia.
4. Nauczyciel wspiera uczniów w rozwoju etycznym i moralnym.
5. Nauczyciel pomaga kształtować hierarchię wartości.
6. Nauczyciel uczy tolerancji i akceptacji dla wartości i poglądów wyznawanych przez innych ludzi.
7. Nauczyciel stwarza możliwości doświadczania piękna, miłości i samorealizacji w kontakcie ze sztuką i naturą.
8. Nauczyciel stwarza okazje do twórczej i refleksyjnej ekspresji ucznia.
9. Nauczyciel rozwija wartości afirmujące życie.
10. Nauczyciel kształtuje właściwe postawy szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

Wdrażając Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły wychowawcy klas, nauczyciele, terapeuci będą starali się realizować go w pełnym zakresie. Należy jednak pamiętać, że Zespół Placówek Edukacyjnych w Nowym Dworze Mazowieckim jest szkołą, gdzie wszyscy uczniowie posiadają orzeczenia do kształcenia specjalnego i niektóre treści zawarte w programie są dla nich nieosiągalne do zrealizowania ze względu na występującą niepełnosprawność lub niepełnosprawności sprzężone. Poszczególne treści programu będą realizowane w określonych klasach z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania uczniów oraz ich możliwości intelektualnych i psychofizycznych.

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Zespół Placówek Edukacyjnych w Nowym Dworze Mazowieckim nie ma swojego patrona i hymnu i nie posiada sztandaru. Posiada logo placówki.

Jednym z celów placówki jest kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych. Ważne uroczystości szkolne rozpoczynają się odśpiewaniem hymnu państwowego.

Na stałe imprezy szkolne składają się:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Dzień Osób z Niepełnosprawnościami,
- Jasełka – Boże Narodzenie,
- Bal Karnawałowy,
- Pierwszy Dzień Wiosny,
- Światowy Dzień Świadomości Autyzmu,
- Święta Majowe - Święto Pracy, Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Dziecka,
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego .

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

W Zespole Placówek Edukacyjnych obowiązuje tryb postępowania w sytuacjach trudnych, czyli określone procedury postępowania reagowania i interwencji na wypadek wystąpienia takich sytuacji. Do sytuacji trudnych zalicza się :

Procedury postępowania w sytuacjach trudnych stanowią odrębny dokument.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Ewaluacja to systematyczne gromadzenie informacji o programie w celu umożliwienia podejmowania decyzji o jego przyszłości (np. kontynuacji, modyfikacji, zaniechaniu).

Ewaluacja programu polega na zbieraniu opinii i danych w formie informacji lub samooceny.

W trakcie trwania roku szkolnego należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację końcową wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;

- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogą i Psychologą szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Placówek Oświatowych w Nowym Dworze Mazowieckim jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Zespołu Placówek Edukacyjnych w Nowym Dworze Mazowieckim:

- **przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu .....**
- **przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu .....**
- **w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim .....**

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski

